

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

דבר מלכות

י"א ניסן

שיחות קודש

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מלך המשיח מנחם מענדל שליט"א

שני אורסאהן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושתים לבריאה
הי' תהא שנת פלאות בכל - ימות המשיח
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לאנ"ש שיחיו שברכו אותו אור ליום ג', י"א ניסן ה'תנש"א

- לאחרי תפלת ערבית -

- תרגום מאידית -

אברכם" - כפי שזה למעלה ממדידה והגבלה (מ, אנ"י, הקב"ה עצמו) ה"ז נמשך (ברכה מלשון המשכה) לבנ"י למטה, ובאופן של „אברכם" (סתם, בלי פרטים) שזה - כל הברכות, לכאז"א מישראל ולכלל ישראל¹⁰, הן בענינים כלליים והן בענינים פרטיים, עד לפרטי פרטים.

זאת אומרת ש, ואני אברכם" כולל שני ענינים, שני קצוות: מ, אנ"י" (הקב"ה עצמו) שלמעלה מכל מדידה והגבלה, נעשה „אברכם", ברכה והמשכה לבנ"י למטה.

ובכל ברכה והמשכה נדרשים שני ענינים: שהברכה תבוא ממקום שנעלה מההגבלות של המתברך מצ"ע (שלכן הוא זקוק לברכה), ויחד עם זאת שזה יומשך במתברך בפנימיותו, לפי ענינו וההצטרפות שלו.

ב. ברכת הקב"ה („ואני אברכם") - ובשני הענינים: (א) ברכה שלמעלה ממדידה והגבלה, (ב) שנמשכת לכאז"א מישראל למטה - מודגשת במיוחד בתפלת וברכת משה בהתחלת מזמור צדי"ק בתהלים¹¹ - הראשון מבין „אחד

א. כשם שבתורה הסדר הוא ש, במה שסיים כו' פתח להם כו"¹ - כמו"כ צריך להיות אצל בנ"י, ש, במה שסיים" נעשה אח"כ ההמשך והתחלת ופתיחת הענין שלאחרי זה באופן של פעולה נמשכת (עד - על כל השנים כולם)².

כיון שסיימו עתה עם „ואני אברכם"³ - „פתח להם" גם בענין זה:

„ואני אברכם": הקב"ה אומר בתורה (ואין מקרא יוצא מידי פשוטו⁴), שהוא עצמו יברך את כל המברכים⁵, ובברכתו של הקב"ה - מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה⁶, בלי שום מדידה והגבלה במקום ובזמן, במילא ה"ז בא יתכף ומיד ממש⁷, ויחד עם זה „ואני

-
- (1) ב"ר פ"ק, יא. מדרש תהלים בתחלתו.
  - (2) היינו, שיש בזה ב' ענינים: (א) בענין חדש זה (ש, פתח להם") ישנו המשך וכחות של הבא לפני זה (עד סימונו), (ב) שענין חדש זה מוסיף חידוש גם בהבא לפניו. ועפ"ז יומתק הטעם ש, פתח להם". במה שסיים" הקודם לו.
  - (3) בברכת כהנים של א' הרבנים ש', שנאמרה בהמשך לברכת אנ"ש ש'. המו"ל.
  - (4) נשא ו, כו.
  - (5) שבת סג, א. וש"נ.
  - (6) להדיעה ש, ואני אברכם" לכהנים נאמר, „כהנים מברכין לישראל והקב"ה מברך לכהנים" (חולין מט, סע"א). וגם להדיעה של ישראל נאמר „כהנים מברכים ישראל והקב"ה מסכים על ידם" „ברכה לכהנים מנא ליי", „מואברכה מברכך" (לך לך יב, ג) - חולין שם.
  - (7) גוסס ברכה השלישית (- ודמן התורה) דברכת המזון.
  - (8) ובמכ"ש מברכת הכהנים, שהיא באופן ד, עד מהרה ירוץ דברו" (תהלים קמו, ו. וראה לקו"ת ס"פ קרח. ובכ"מ), עאכ"כ הברכה של הקב"ה עצמו, „ואני אברכם".

(9) תו"א מקץ לו, ג. ובכ"מ.

(10) שהרי גם להדיעה ש, ואני אברכם" לכהנים נאמר „כנל הערה 6, ישראל מתברכין מפי הגבורה, ואי"צ לזה קרא מיוחד (ובלשון התוס' חולין שם ד"ה והקב"ה: „פשיטא דמסכים, כיון שציוה להם לברך", כמשנ"ת במ"א (לקו"ש ח"י ע' 42).

(11) ע"פ המנהג לומר בכל יום המזמור תהלים המתאים לשנות חיינו (מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר, נדפס ב, קובץ מכתבים" שבסו"ס אהל יוסף יצחק (ע' 214). אגרות יקודש שלו ח"א ע' לא. ח"י ע' ג.

הדרגא דעתיק, ופנימיות עתיק, עד - עצמותו ית' 181 („אני“, „אני אברכם“¹⁹), ושוה יומשך ב„מעון“ (אותיות נועם²⁰), מלכות, עד ב„מעשה ידינו“, והכה על זה בא מ„תפלה למשה איש האלקים“, תפלת עשירי²¹, שמגיעה עד בעצמותו ית' 221,

ולכן מובן שזוהי ברכה שלמעלה מכל מדידה והגבלה במקום וזמן, כיון שזה בא מ„משה איש האלקים“ ובאופן ד„נועם ה' אלקינו עלינו“.

וכפי שמובן מכך שבברכה זו ברך משה את בני שתהי' השראת השכינה במשכן - „יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם, ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גוי“²³, ובאופן ד„כוננה עלינו גוי“, מחוץ באופן יסודי - בקביעות, לעד ולנצח נצחים (כמובן מהפירוש בתניא ב„שכינתא שריא“, שזהו בקביעות²⁴

עשר¹² מזמורים שמשה אמרם¹³ - שמתחיל: „תפלה למשה איש האלקים“, ומסתיים (בתפלת משה), „ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו“:

ובהיותה תפלה (תפלה למשה) - וגם ברכה¹⁴ - של „משה איש האלקים“, מובן אי"כ שיש בה את הכח (דברכה מ) „אלקים“¹⁵, ע"ד (כביכול) „ואני (הקב"ה עצמו) אברכם“,

וכמודגש בתוכן התפלה והברכה, ובסיומה¹⁶ - „ויהי נועם ה' אלקינו עלינו“, ש„עלינו“ - כאו"א מישראל וכלל ישראל - יהי הגילוי ד„נועם ה' אלקינו“, ש„נועם“¹⁷ (נועם עילאה) הוא

וראה גם מאמרי אדה"ו הקצרים ע' שמא - מתחילים בייא ניסן שנה זו אמירת מזמור צדי"ק שבתהלים.

- ביאורי רבותינו נשיאינו על פסוקי מזמור זה נלקטו ב„קובץ י"א ניסן - שנת הצדי"ק (קה"ת, תנש"א). ועיי"ש בנוגע לכמה ענינים הבאים להלן.

(12) ראה הערה 28.

(13) מדרש תהלים ופרש"י עה"פ (צ, א). פרש"י פקודי לט, מג. ועוד.

(14) שהרי „ויהי נועם גוי“ הוא ברכת משה „שתשרה שכינה במעשה ידיכם“ - כדברי חז"ל עה"פ פקודי שם. פרשתנו (שמיני ט, כג), ויברך אותם משה, „ויברכו את העם“ (פרש"י פקודי ושמיני שם. פרש"י תהלים כאן, וראה תו"ש עה"פ פקודי שם (אות לד.) וש"ג).

(15) היינו, שנוסף לזה שבתפלה וברכה זו ישנו כחו של הקב"ה, כמו בכל התפלות והברכות (של כל ישראל) שיש בהם כחו של הקב"ה (שאליו מתפללים והוא מקור כל הברכות והשפעות כו'), הרי זה „תפלה למשה איש האלקים“, ע"ד „ואני אברכם“ (כביכול), בהוספה על ברכת הנהנים (שלוהי דרחמנא - קידושין כג, ב. וש"ג).

(16) וכן בתתלתה: מעון אתה היית לנו.

(17) הבא להלן ראה ד"ה תפלה למשה - במאמרי אדה"ו אתהלך ליאונא ע' קנז. תר"ס (ע' טז). וראה גם ד"ה זה תשכ"ט ס"ב (סה"מ מלוקט

ח"ב ע' ריז"ט). - נעתקו בקובץ י"א ניסן הנ"ל אות: ו, יח, כא.

(18) ראה גם קובץ י"א ניסן הנ"ל עה"פ ויהי

נועם (אות עז ואילך). ועוד.

(19) ראה ברכת ערב יוהכ"פ (לאחרי תפלת מנחה - סה"ש תנש"א ח"א ע' 42-3). וש"ג.

(20) ל"ת וס' הליקוטים להאריז"ל עה"פ. הובא במקומות שצויינו בהערה 17.

(21) ראה חז"א קסה, ב. וראה נדרים לח, א.

(22) ד"ה תפלה למשה תר"ס ותשכ"ט הנ"ל (הערה 17).

(23) נסמן בהערה 14.

(24) ראה תניא פ"ו (י, ב), שמביא מאחז"ל (סנהדרין לט, א), „כל בי עשרה שכינתא שריא (ומוסרף בתניא): לעולם“.

וי"ל, כי התוכן בתניא שם הוא ש„צד הקדושה אינו אלא השראה והמשכה מקדושתו של הקב"ה ואין הקב"ה שורה אלא על דבר שבטל אצלו יתב' בין כו' בין בכח כו', ולכן אמרו רז"ל שאפי' אחד שיושב ועוסק בתורה שכינה שרוי' כו' וכל בי עשרה שכינתא שריא לעולם“ - שמכיון „שבטחו להיות בטל ממש“ לעולם, לכן גם השראת השכינה

ג. ויש לומר יתירה מזו: הכח והאופן בו הברכות של הקב"ה נמשכות לבנ"י למטה הוא ע"י משה רבינו – הרועה נאמן של כל בני"י²⁹ (בכל הדורות³⁰), שעל ידו נמשכות כל ההשפעות לבנ"י, והוא הממוצע המחבר, "ביניכם ובין ה' אלקיכם"³¹ – (שהיותו ממוצע) יש בו משני הענינים שהוא מחברם³²,

כפי שחז"ל אומרים³³ על "איש האלקים" – "מחציו ולמטה איש מחציו ולמעלה האלקים". משה יש בו שני הענינים – הן כפי שהוא בדוגמא שלמעלה ("מחציו ולמעלה האלקים"), והן כפי שהוא בדוגמא לבנ"י למטה ("מחציו ולמטה איש"), ובהיותו בו שני ענינים אלו יש למשה הכח ד', תפלה למשה" – להוריד את הברכות של הקב"ה כפי שהם למעלה ממדידה והגבלה ("ואני אברכם")³⁴ לבנ"י

עשר – המשכת אחד (חד ולא בחושבן) בעשר, ככל העשר ספירות, ועד בספירת המלכות (ראה ד"ה תפלה למשה תשכ"ט שבערה 17. וש"ג).

(29) ראה תניא רפמ"ב. וראה שמו"ר עה"פ (שמות ג, א) ומשה ה' רועה (פ"ב, ג"ד).

(30) דאתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא – זח"ג רעג, א. תקו"ז תס"ט. וראה תניא פמ"ד (סג, א) ועוד.

(31) ואתחנן ה, ה.

(32) ראה בארוכה ד"ה פנים בפנים תרנ"ט (ע' קצ ואילך).

(33) דב"ר פ"א, ד. מדרש תהלים (באבער) עה"פ.

(34) והרי ציווי ה' על ברכת כהנים נאמר ע"י משה – "ידבר ה' אל משה לאמר דבר גוי" (נשא ו, כב ואילך).

ויומתק ע"פ פירוש הבחי (עה"פ ומעשה ידינו כוננה עלינו), ש"מעשה ידינו" קאי על "נשיאת כפים שעשה אהרן ביום ההקמה, שזה לשון עלינו", היינו, שלאחר ברכת כהנים של אהרן ניתוסף בזה ע"י ברכתו של משה ש"מעשה ידינו כוננה עלינו", ע"ד ובדוגמת ההוספה ד', ואני אברכם" על ברכת כהנים שלפני זה.

ונצחיות²⁵), ו"ושכנתי (בקביעות) בתוכם"²⁶, בתוך כל אחד ואחד מישראל²⁷.

[ויש לומר שהכח לזה בא מכך שהברכה היא מ"משה איש האלקים", שדוקא מהקב"ה בא הכח לפעול השראת השכינה באופן של קביעות ונצחיות].

ועפ"ז נמצא שב"תפלה למשה גוי" מודגשים שני הענינים הנ"ל (ב"ואני אברכם") שנדרשים בברכה: ביחד עם זה ש"תפלה למשה איש האלקים" היא ברכה שלמעלה מכל מדידה והגבלה – ה"ה ברכה שנמשכת ממה לכאו"א מישראל, וברכה כללית – הברכה ש"תשרה שכינה במעשה ידיכם"²⁸.

עליו הוא לעולם. וראה גם תניא ספ"ה.

ולהעיר שבתניא ספ"א מביא מאחז"ל הנ"ל (שכל בי עשרה שכינתא שריא) בנוגע להרשע ורע לו, שבחי' טוב שבו הוא רק בבחי' מקיף עליו (שריא). ועפ"ז נמצא שהענין דשכינתא שריא הוא תמיד בכל ישראל (גם במי שאין בו בחי' טוב בגלוי), וראה לקו"ת ר"פ ראה. ד"ה ראה תשמ"ג (נעתק בקובץ י"א ניסן שנת הפ"ט אות יט). ויש לתווח זה עם משנת' בתניא פ"ו הנ"ל, ע"פ המבואר בלקו"ת (יוה"כ"פ סט, ב), שאף שהשראה היא בחי' מקיף (וראה גם אגה"ק סכ"ג. תו"א נד, ג), אעפ"כ הוא פועל פעולה בהם כו".

(25) ראה רמב"ם הל' ביהב"ה פ"ו ה"ט: קדושת המקדש וירושלים מפני השכינה ושכינה אינה בטלה. וראה לקו"ת פקודי (ה, א. ז. ב) בפירוש "משכן העדות", שעדות) הוא לשון נצחיות. וראה תהלים לו, כט: צדיקים ירשו ארץ וישכנו לעד עלי', וברד"ה באתי לגני ה'ש"ת, שמשכינים בחינת שוכן עד מרום וקדוש שיהי' בגילוי למטה.

(26) תרומה כה, ח. ראה ר"ח שער האהבה פ"ו קרוב לתחילתו (ד"ה ושני פסוקים – סט, ב). אלשיך עה"פ קרוב לסוף (ד"ה עוד יתכן). של"ה סט, א. רא, א. שכה, ב. שכו, ב. ועוד.

(28) וכמרומו גם בזה שהוא הראשון של ה"אחז עשר מזמורים" שאמרם משה – שב"אחד עשר" יש שני ענינים: (א) אחד שלפני (ולמעלה מ)עשר, אנת הוא חד ולא בחושבן (בחי' עתיק, ב) אחד

(שלמעלה ממדידה והגבלה), מובן שגם אצלם צריך להיות מעין שני הענינים הנ"ל (ד"איש" וד"האלקים"),

ויש לומר, ע"פ הידוע⁴⁰ שלכא"א מישראל יש בחי' משה שבו, כמובן מדברי הגמרא⁴¹ עה"פ⁴², ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה' אלקיך", „אטו יראה מילתא זוטרתית, וכוון אין, לגבי משה מילתא זוטרתית", וכיון ש"כל נפש ונפש מבית ישראל יש בה מבחי' משרע"ה", לכן, כשם שענינים אלו היו אצל משה, שאצלו ה"ז „זוטרתית", כך נעשה זה „זוטרתית" אצל כאו"א מישראל (אנשים נשים וטף עד סוף כל הדורות), עד שזה פועל עליו בעבודתו בפועל כהמשך הכתוב („ועתה ישראל גו") „ללכת בכל דרכיו ולאבהה אותו ולעבוד את ה"א גו" לשמור את מצות ה' גו"⁴³.

ומזה מובן, שע"ד שאצל משה ישנם שני הענינים ד"איש" וד"האלקים" (שע"י זה ה"ה הממוצע המחבר בין הברכות שלמעלה ובנ"י למטה), עד"ז ישנו „אפס קצהו ושמין מנהו"⁴⁴ אצל כאו"א מישראל (כדלקמן), שזה נותן בו את הכח לקבל את הברכות בשלימות.

עפ"ז מובן עוד יותר, שמזמור צדי"ק „תפלה למשה" כולל את כל הברכות כולם – כיון שנוסף לזה שע"י „תפלה למשה" ישנה בחי' משה בכל א' מישראל, ובמילא (תפלת) משה כולל את כל בני"י, ותוכן המזמור מדגיש ומשקף את (התוכן והעבודה ד)בנ"י עצמם בכל עניניהם (כיון שמשנה הוא רעיא מהימנא דכל בני"י

כפי שהם נשמות בגופים למטה (בבחי „איש").

[ובפרטיות יותר – י"ל שזהו החילוק בין „משה" ו„איש האלקים": „איש האלקים" מורה על החיבור דבחי' איש עם שם אלקים (בג'מטריא הטבעי³⁵), אלקות שבערך הבריאה (והאיש הנברא), שנבראה בשם אלקים (בראשית ברא אלקים גו"³⁶). משא"כ „משה" קשור עם שם מ"ה³⁷, שם הוי"ו³⁸, שלמעלה מהבריאה].

לפי זה נמצא שהמזמור „תפלה למשה" – נוסף לזה שקאי על התפלה דמשה על בני"י (וברכת משה לבנ"י) – הוא ענין כללי ביותר: תפלת וברכת הנשיא – משה, שכוללת את כל התפלות והברכות כולם; ע"י „תפלה למשה", נשיא ישראל, שהנשיא הוא הכל³⁹, נמשכות כל הברכות מהקב"ה למטה, בכל הפרטים ופרטי פרטים.

ד. ויתירה מזו: בכדי שאצל בני"י יקלטו בפנימיות הברכות של הקב"ה

(35) פרדס שער יב (שעת הנתיבות) פ"ב. ר"ח שער התשובה פ"ו ד"ה והמרגיל (קכא, ב). שעהיזה"א רפ"ו. וראה סה"ש תנשא ח"א ע' 400 (לעיל ע' 21) הערה 52.

(36) בראשית א, א.

(37) תו"ח שמות קטז, א. אוה"ת תצוה ע' א'תרה. וראה גם תו"א יתרו סח, סע"ב ואילך. מג"א צט, ג. ובכ"מ.

(38) ראה סה"מ תקס"ב ע' קלו. אוה"ת וארא ע' רג. ובכ"מ.

(39) פרש"י חוקת כא, כא (בנוגע למשה). וראה גם תנחומא חוקת כג. במדבר פ"ט, כה. וברמב"ם הל' מלכים פ"ג ה"ו: לבו (של מלך*) הוא לב כל קהל ישראל (והרי משה ה' (נשיא, וגם) מלך – רמב"ם הל' ביהב"ח פ"ו ה"א. ועוד – ראה לקו"ש ח"ט ע' 170. ושי"ט).

(40) תניא רפמ"ב.

(41) ברכות לג, ב.

(42) עקב י, יב.

(43) שם, יב"ג.

(44) תניא פמ"ד.

* וראה לקמן טעוף י"ד.

עמו"ד⁴⁹), ובחי' יעקב שבה⁴⁷, הקשורה עם שם אלקים⁴⁸ (יעקב הוא י' עקב⁵⁰, כפי שהיו"ד דשם הוי"ו⁵¹ משתלשל בבחי' עקב⁵², וידו (אותיות יו"ד⁵³) אוהות בעקב עשו⁵⁴). ומזה מתבטא החילוק בין הנשמה (משם הוי"ו⁵⁵) והגוף (משם אלקים⁵⁶), עד שמזה משתלשל כו' למטה החילוק בין „מחציו ולמטה איש" ו„מחציו ולמעלה האלקים".

כשם שביהודי ישנם שני ענינים אלו ד„משה" ו„איש האלקים" – כמו"כ הוא בעבודתו, ב„מעשה ידינו", וכמודגש בהכפל ד„מעשה ידינו" בסיום המזמור (ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו) – העבודה בעניני קדושה – „מחציו ולמעלה"; ועבודה בעניני רשות וחול (עניני העולם) – „מחציו ולמטה". ובכללות – העבודה עם עצמו (מחציו ולמעלה), והעבודה בכירור העולם (מחציו ולמטה).

ויש לומר, שהכח לפעול (ברכה והמשכה) בשני אופני העבודה – בא משה רבינו, בחי' משה שבכל א': עי"ז שיהודי יש בו את (בחי' משה, שכלולה מ)שני הענינים ד„משה" ו„איש האלקים" (נשמה וגוף), ה"ז נותן לו את הכח לעשות בשלימות – באופן ד„כוננהו" – את שני אופני העבודה, הן העבודה בעניני קדושה, והן העבודה בכירור העולם (בבחי' חולין שנעשו על

(כנ"ל), עד שבחי' משה ישנה בכאו"א מישראל), עד – ש„תפלה למשה" פועלת עליו בעבודתו בפועל (כנ"ל), משה נותן את הכח שכל הענינים דמזמור זה, מתחיל מעצם הענין ד„תפלה למשה איש האלקים", יומשכו לכאו"א מישראל.

ה. ויובן זה ע"פ הביאור בכפל הלשון (והענין) במזמור צדי"ק – כפל הן במברך (בתחלת המזמור): „תפלה (ל)משה" ו„איש האלקים", והן בהברכה עצמה (בסיום המזמור): „ומעשה ידינו כוננה עלינו", „ומעשה ידינו כוננהו"⁴⁵:

מעין הענין ד„איש האלקים", מחציו ולמטה איש מחציו ולמעלה האלקים (שנאמר במשה) – ישנו בכאו"א מישראל, בבחי' משה שבו. ובכללות – שכאו"א מישראל מתחלק לשני חלקים: נשמה וגוף, ונשמתו היא „חלק אלוקה ממעל ממש"⁴⁶, ע"ד „האלקים"; וגופו קשור עם בחי' „איש", יש ונברא.

ובפרטיות יותר – ה"ז החילוק בין „משה" ו„איש האלקים" (כנ"ל ס"ג): „איש האלקים" מורה על החיבור דבחי' איש (הגוף) עם שם אלקים (בגימטריא הטבע). משא"כ „משה" קשור עם שם מה – הוי".

ושני ענינים אלו נמצאים אצל כאו"א מישראל (בבחי' משה שבו): שתי הדרגות בנשמתו – בחי' ישראל שבה⁴⁷, שקשורה עם שם הוי"ו⁴⁸ („חלק הוי"

45) הבבא להלן ראה בארוכה סה"ש תנש"א ח"א ע' 398 (לעיל ע' 20) ואילך.

46) תניא רפ"ב.

47) ראה בארוכה לקו"ת דרושים לר"ה סב, ג (וראה גם תו"א משפטים עז, רע"ב). ספר הליקוטים דא"ח צ"צ ערך יעקב סמ"ד (ע' אקא ואילך). וש"נ.

48) ראה חז"א קעד, א: כמה דקב"ה לוימנין אתקרי הוי"ו ולוימנין אתקרי אלקים, ה"נ לוימנין אתקרי ישראל ולוימנין אתקרי יעקב. וראה לקו"ת שם. ס' הליקוטים שם ע' איק ואילך. וש"נ.

49) האוינו לב, ט.

50) ע"ה שער ג (שער סדר אצ"י למהרח"ו) פ"ב. פרדס שער כג (שער ערכי הכינויים) בערכו.
51) הגהות הצ"צ לתו"א ר"פ ויצא – אוה"ת שם קצב, א (בשוה"ג (ב)).
52) תו"א שם (כא, א). ובכ"מ.
53) שם וישב כט, א.
54) תולדות כה, כו.
55) ראה אגה"ת פ"ד (צג, סע"ב ואילך).
56) ראה שעה"א פ"ו (פא, רע"א).

ז. ולהוסיף, שזה מרומז גם בהכפל ד, "מזמור שיר (ליום השבת)", "מזמור כפול"⁶⁰:

החילוק בין "מזמור" ו"שיר" הוא, דמזמור הוא בכלי ושיר הוא בפה בפה⁶⁵. ובעבודה רוחנית: שיר בפה מורה על הדרגא של אור (המשפיע), ומזמור בכלי – הוא הכלי (המקבל). וע"ד החילוק בין אור הנשמה (משם הוי', "משה") וכלי הגוף (משם אלקים, "איש האלקים")⁶⁶.

ואע"פ שגם הכלי וגוף הוא, "איש האלקים", שהוא שם קדוש⁶⁷ של הקב"ה⁶⁸ – מ"מ ה"ז (כמגן) בהעלם, כיון שהכוונה היא שיהודי יגלה זאת ע"י עבודתו ("מעשה ידינו", לא נהמא דכסופא⁶⁹ ח"ו) דגילוי אור הנשמה בהגוף⁷⁰, שהנשמה שלו תפעל ותעבד את הגוף, עד שתגלה שהגוף הוא כלי לאור הנשמה, "חלק אלוהים ממעל ממש", משם הוי', וגם לגלות את המעלה שבגוף (משם אלקים) עצמו.

ועי"ז – ישנו גם הכח להעבודה לפעול בעולם (שנברא בשם אלקים),

65 לקו"ת ברכה צח, ג"ד. סידור (עם דא"ח) שער החנוכה רעז, ג.

66 ראה עד"ז במקומות שבהערה הקודמת. וראה גם שיחת שבת הגדול, ערב י"א ניסן תשמ"ט ס"ט (ס' השיחות תשמ"ט ח"א ע' 394).

67 שבועות לה, סע"א. ירושלמי מגילה פ"א ה"ט. ועוד. רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ו ה"ב.

68 ראה חז"ג ע, ב: גופא דילהון קדישא. וראה תניא פמ"ט (סט, סע"ב ואל"ך). ס' השיחות תורת שלום ע' 120.

69 ראה ירושלמי ערלה פ"א ה"ג. לקו"ת צו ז, רע"ד.

70 להעיר, ססיום ותותם כל ספר תהלים (ד, הכל הולך אחר החיתום" – ברכות יב, א) הוא "כל הנשמה תהלל י"ה הללו" (וראה שם מח, א: איזה דבר שהנשמה נהנית ממנו ולא הגוף כו'. ועוד).

טהרת הקודש⁵⁷).

ו. דוגמא לזה – מצינו בענין השבת⁵⁸: עה"פ "מזמור שיר ליום השבת"⁵⁹ (בהמשך הי"א מזמורים שאמר משה) אומרים חז"ל⁶⁰, "עיסקא דשבתא כפול". ומבואר בכ"מ⁶¹ שהכפל (דעיסקא דשבתא) הוא כנגד שתי הדרגות דמעלי שבתא ויומא דשבתא, מנוחה בערך היגיעה ומנוחה בעצם, ע"ד החילוק בין שם אלקים (אלקות בערך הבריאה), ושם הוי' (אלקות שלמעלה מהבריאה).

ועפ"ז י"ל שזהו הכפל בסיום המזמור: ביום השבת, כאשר ישנו ה, ויהי נועם ה' אלקינו עלינו", נעשית שלימות כפולה [בדוגמת השלימות שנפעלת ע"י, תפלה למשה", הקשורה עם שבת]: "ומעשה ידינו כוננה עלינו" – השלימות דמנוחה בעצם, ו"ומעשה ידינו כוננהו" – גם השלימות דמנוחה בערך היגיעה בימי החול ("ויכולו השמים והארץ וכל צבאם"⁶²) [נוסף ע"ז ששבת מיני מתברכין כולהו יומין⁶³ גם על העבודה בימי החול שלאחרי זה]. ובכללות יותר: כוננהו ב"מעשה ידינו" דימי החול, "ומעשה ידינו כוננה עלינו" ביום השבת, כאשר, "כל מלאכתך עשו"⁶⁴.

57 חגיגה יט, ב. וש"ג. וראה תו"א לך יג, א. סידור שער המילה קמה, ד ואל"ך. סהמ"צ להצ"צ מצות מילה פ"ה (דרמ"צ ה, א). ועוד.

58 ראה סה"ש תנש"ח ח"א ע' 402 (לעיל ע' 123).

59 תהלים צב, א.

60 מדרש תהלים עה"פ. יל"ש עה"פ (בשלה טו, כט) ראו כי ה' נתן לכם את השבת (רמז רסא).

61 ראה שיחה שבהערה 58. וש"ג.

62 בראשית ב, א.

63 חז"ב סג, ב. פח, א.

64 מכילתא (הובא בפרש"י) יתרו כ, ט. טושו"ע א"ח טש"ז ס"ה. שו"ע אדה"ז שם סכ"א.

אלקי העולם אדון כל הארץ^{76*}, עד באופן ד, מלאה⁷⁷ הארץ דיעה את הוי' כמים לים מכסים⁷⁸.

ה. הענין הנ"ל ד, תפלה למשה נמצא יותר בהדגשה ובגילוי בדורנו זה כשישנו הכח של התפלות והברכות והעבודה דרבותינו נשיאינו, אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא⁷⁹, עד כ"ק מו"ה אדמו"ר נשיא דורנו, אתפשטותא דמשה שבדורנו,

ובפרט שעומדים לאחרי ארבעים שנה מהסתלקות-הילולא שלו (בשנת תש"י), כאשר ,נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע⁸⁰, קאי איניש אדעתא דרבי⁸¹,

שהוא נותן את הכח לבחי' משה בכאו"א מישראל בדורנו – ובפרט ע"י הגילוי דפנימיות התורה – לגלות שהוא ,משה איש האלקים", וש,ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו", גילוי בחי' נועם (פנימיות עתיק), ע"י לימוד התורה, ובפרט פנימיות התורה, והעבודה דהפצת התורה והיהדות והפצת המצינות חוצה, באופן שזה פועל ,כוננהו" ב,מעשה ידינו", בכל הדרגות שבוה,

החל מהעבודה עם עצמו – עי"ז שכאו"א מישראל מגלה (בכח דנשיא דורנו) שהוא שלוחו של הקב"ה, ושלוחו של אדם (העליון⁸²) כמותו⁸³ (,משה איש

ולגלות שהעולם הוא כלי לאלקות, עי"ז שהוא עושה מכל עניני העולם כלי למילוי שליחותו בעולם בקיום התומ"צ, גילוי השכינה ,במעשה ידיים" באופן של קביעות ונצחיות, עד שנעשה דירה לו (לו לעצמותו⁷¹) יתברך בתחתונים⁷², בתחתון שאין תחתון למטה ממנו⁷³.

והכח לזה בא, כאמור לעיל, מ,תפלה למשה איש האלקים", ממש רבינו, וממשה שבכל א' מישראל, שיש בו שני הענינים של ,משה" ו,איש האלקים", והוא מברך וממשיך כחות (באופן של קליטה בפנימיות כנ"ל) בעבודה ד,מעשה ידינו" בשני הענינים – בגילוי אור הנשמה אור הקדושה, ובעבודה עם כלי הגוף וברור עניני העולם, ששניהם יהיו ,כוננהו", מחוזק באופן יסודי – הגילוי ד,יטוד היטודות ועמוד התכמות⁷⁴ ר"ת הוי"75 (שלמעלה משם אלקים) במציאות העולם, שידעים ורואים ש,כל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם לא נמצאו אלא מאמיתת המצאו", והוי"75 אלקים אמת", ,הוא לבדו האמת כו" [ע"ד ,ואמת⁷⁶ הוי' לעולם"], ,המצוי הזה הוא

71 המשך תרס"ו ס"ע ג. ובכ"מ – נסמנו בסה"מ מלוקט ח"ב ע' רמא הערה 32.

72 ראה תנחומא נשא טו. שם בחוקותי ג. במדבר פי"ג, ג. 1.

73 תניא פל"ו.

74 רמב"ם ריש הלי' יסוה"ת.

75 כידוע דברי ר' דוד הנגיד (נכדו של הרמב"ם), ש,משנה תורה שחיבר זקנו הרמב"ם מתחיל בשם המפורש" (סדר הדורות ד"א תתקכו. שם הגדולים להחיד"א מע' רמב"ם. וראה גם ,פירוש" לריש הלי' יסוה"ת). – וראה בארוכה הדרן על הרמב"ם תשלי"ה סי"ז ואילך. תשמ"ח ס"ב ואילך (ס' השיחות תשמ"ח ח"א ע' 207 ואילך).

75* ירמ"י י. י.

76 תהלים קיז, ב.

*76 רמב"ם שם ה"ד-ה.

77 ישע"י יא, ט.

78 סיום וחותרם ספר הרמב"ם.

79 נסמן לעיל הערה 30.

80 תבוא כט, ג.

81 ע"ז ה, ריש ע"ב.

82 ראה לקו"ת ויקרא א, ג.

83 משנה ברכות לד, ב. קידושין מא, ב.

ט. בכל זה ניתוסף הדגשה יתירה בשנה זו, ה'תשנ"א, ר"ת ה' תהא שנת נפלאות אראנו:

השרש דהנהגה נסית בא משם הוי', שלמעלה מהנהגה טבעית שבאה משם אלקים (בגימטריא הטבע)⁸⁹.

הסדר הרגיל בעולם הוא ההנהגה הטבעית. אך ישנם זמנים שהקב"ה עושה נסים, מלשון „ארים⁹⁰ נסיו⁹¹“, „כמו הנס על ההרים⁹²“, שמעלה ומגלה אלקות שלמעלה מהבריאה, ומעלה ומגלה גם את הפנימיות דהנהגה טבעית (שזה בא מהקב"ה, שם אלקים)⁹³.

כפי שהי' בשנה שעברה, ה'תש"נ, ר"ת ה' תהא שנת נסים – כמדובר כמ"פ⁹⁴, ע"ד הנסים שראו או.

אח"כ ישנו חידוש נעלה יותר – „אראנו נפלאות“, כמ"ש בנוגע לגאולה האמיתית והשלימה, ש"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות⁹⁵“, נפלאות אפילו

האלקים⁸⁸), שזה נפעל עי"ז שיהודי – כשלוחו של הקב"ה – מנצל את כחותיו לעבודת ה', כך שהכחות הם רק ככלי, „שליח“, כדי למלאות שליחותו ורצונו של הקב"ה, בלימוד התורה, נגלה דתורה ופנימיות התורה [כולל ובמיוחד הלכות שבתורה (בחי' הוי'⁸⁴ שבתורה)⁸⁵, כמו ספר הרמב"ם⁸⁶ וכיו"ב], וקיום המצוות בהידור,

וכך הוא פועל גם בעולם, שכל עניני העולם נעשים כלי למילוי שליחותו של הקב"ה;

ועי"ז שהשליח עושה את עבודתו בשלימות בצירוף עשר כחותיו – ה"ז נעשה משיח⁸⁷ (בגימטריא שליח בצירוף עשר⁸⁸), עד לגילוי של משיח בפועל, כשהי' שלימות הגילוי „ויהי נועם ה' אלקינו עלינו גו"י“.

(84 כלשון חז"ל „והוי' עמו שהלכה כמותו“ (ש"א טו, יח. סנהדרין צג, ב). וראה בארוכה אוה"ת יתרו ע' תתצ ואילך. סה"מ תרכ"ז ע' רפ ואילך. ע' רצ ואילך. המשך תרס"ו ע' תכט ואילך. לקו"ש חט"ו ע' 233 ואילך.

(85 ו„אין כל הגליות מתכנסות אלא בזכות המשניות“ (ויק"ר ריש פ"ו, ג. וראה תו"א שמות מט, ג. תו"ח שם (יה, א.ב). וראה תשובות וביאורים (קה"ת, תשל"ה) ס"ד ס"ה*), והרי פסקי דינים הלכה למעשה הם בכלל המשנה – הל' ת"ת לאדה"ז רפ"ב. וראה לקו"ת דברים ב, סע"ב ואילך.

(86 חיבור „הלכות הלכות“ (כמ"ש הרמב"ם בהקדמתו לספרו).

(87 ובהדגשה יתירה בתינוקות של בית רבן, עליהם נאמר „אל תגעו במשיח“ (דה"א טו, כב. שבת קיט, ב).

(88 ראה בארוכה לקו"ש חכ"ט (קה"ת, י"א ניסן, תנש"א) ע' 358 ואילך. ועוד.

(89 ראה סידור (עם דא"ח) מד, סע"ב. פירוש המלות פקל"ט. המשך תרס"ו ע' קסג. סה"מ תרע"ח ע' פט. ובכ"מ. סה"מ מלוקט ח"ה ע' צד"ה.

(90 ישע"י מט, כב.

(91 פרש"י יתרו כ, יז. וראה סידור ופיה"מ שם. תרע"ח שם. הנסמן במכתב כ"ה אדר שנה זו הערה ד"ה „נס“ – אויפגעהויבן (סה"ש תנש"א ח"ב ע' 886).

(92 סה"מ צ' להצ"צ עג, א) (ע"פ לשון הכתוב ישע"י ל, יז). וראה סה"ש תשמ"ט ח"א ע' 371. וש"נ.

(93 להעיר מאוה"ת בשלח ע' תרסה: משה נק' איש האלקים שהוא איש ומושל על שם אלקים. ע"כ עושה ניסן של ישראל כי שם אלקים גימט' הטבע והנס שהוא למעלה מהטבע זהו ע"י שנקרא איש האלקים.

(94 ראה שיחות: ש"פ תולדות, ד' כסלו (סה"ש תש"נ ח"א ע' 159-60); ז כסלו; יו"ד כסלו; כ"ב אלול (שם ע' 691) – תש"נ. סה"ש תנש"א ח"א ע' 72-4. ועוד.

(95 מיכה ז, טו.

* אג"ק כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"א ע' רמב ואילך. המו"ל.

עלינו" אפילו בההנהגה נסית (הוי"), שאפילו בההנהגה ה"שבתית" ולמעלה מדרך הטבע שלו מראה הקב"ה נסים גלויים – וכפי שכבר התחיל להראות, וממשיך להראות ביתר שאת וביתר עוז, לכל אחד ואחת, גם בחייו הפרטיים, ומעלה את בני"ו (ומעשה ידינו) למעלה ממעמדם ומצבם אפילו כשהיו בשנת נסים (שגם אז היו נעלים), ובאופן ד"ה (נפלאות) אראנו", שרואים זאת בגלוי, מראה באצבעו ואומר זה¹⁰⁰.

ולהוסיף: סדר האותיות דמספר השנה הוא (תשנ"ג), קודם נפלאות ואח"כ אראנו. אבל בני"ו (גם) שינו והוסיפו את הסדר, שיאמרו, "אראנו נפלאות" (כלשון הכתוב). ויש לומר החילוק בזה: ב"נפלאות אראנו" עיקר ההדגשה היא על הנפלאות, והנפלאות – "אראנו", רואים אותם באופן של ראי'.

וב"אראנו נפלאות" עיקר ההדגשה היא על ה"אראנו", שהקב"ה עצמו מראה באופן דראי' – את האמת והפנימיות של כל דבר, וכשזה באופן ד"אראנו" (ע"י הקב"ה עצמו) רואים (בדרך ממילא) שהכל זה – "נפלאות" (הן ההנהגה הטבעית, והן ההנהגה הנסית, הן המאורעות שבעבר והן הנפלאות שיהיו בעתיד).

עד שזה נעשה "אראנו" – הגילוי והראי' בהקב"ה עצמו, כביכול – "והיו עיניך רואות את מוריך"¹⁰¹, ראי' בעיני בשר, עד שזה חודר גם את ההנהגה הטבעית והגשמיות של יהודי¹⁰². וכאשר

בערך לנסים דיציאת מצרים⁹⁶, ז.א. שנעשית עלי' אפילו בענין ד"ארים נסי". ונוסף לזה – ה"ז באופן ד"אראנו נפלאות": הנפלאות הן בגלוי באופן שיכולים לראותם בעיני בשר. ויתירה מזו – "אראנו", הקב"ה עצמו מראה את הנפלאות, מובן א"כ שזה למעלה מכל מדידה והגבלה, וגם – שהכל מתגלה, נראית האמת והפנימיות דההנהגה טבעית⁹⁷, והגילוי הכללי דההנהגה נסית, עד – גם הגילוי ממה שלגמרי "נפלא"⁹⁸.

עפ"ז מובן, שבעמדנו ב"שנת נפלאות אראנו" – מודגשת ביותר הברכה דהקב"ה (שנמשכת ע"י "תפלה למשה איש האלקים") בכל הענינים, "ויהי נועם ה"א עלינו" – שנעשה, ומעשה ידינו כוננהו" הן בההנהגה הטבעית (אלקים), שבעיני "חול"⁹⁹ וטבע שלו נעשה "כוננהו" (עד באופן של נפלאות), ויתירה מזו – "ומעשה ידינו כוננה

96 אה"ת נ"ך עה"פ סק"ו (ע' תפוז), מוח"א בהשטמות סכ"ה (רסא, ב). וראה הנסמן במכתב ה' ניסן שנה זו (סה"ש תנש"א ח"ב ע' 889) הערה ד"ה ווי דער באוואוסטער פירוש.

97 שהרי גם לע"ל תהי' הנהגה טבעית והנהגה נסית* (וגם בתקופה הב' כשהי' שינוי במעשה בראשית (ראה לקו"ש חכ"ז ע' 198. ועוד), לא יתבטלו כל חוקי הטבע לגמרי, כפשוטו), ויהי' או גם החילוק בין ימי החול ויום השבת* (ביום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים גופא), וכמ"ש (ישעי' סו, כג) והי' גוי' מדי שבת בשבתו גוי', וכיו"ב – ובכל א' מהם יהי' הגילוי ד"כוננהו" ע"י הקב"ה עצמו באופן של "נפלאות".

98 ראה גם מכתב הנ"ל.

99 ראה הערה 97.

100 ראה תענית בסופה. שמו"ר ספכ"ג. פרש"י בשלח טו, ב (ד"ה זה א"ל).

101 ישעי' ל, כ.

102 וכבר הי' לעולמים מעין זה בשעת מתן תורה, "כדכתיב (ואתחנן ד, לה) אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו, הראת ממש בראי' חושית כו" (תניא פל"ו – מו, א), ועד

* ששרשם הוא משם הוי' ומשם אלקים, ולע"ל יהי' גם הגילוי דשם אלקים (ועד שהוי' דעכשוו יהי' אלקים לע"ל, והי' הוי' לי לאלקים (ויצא כח, כא), ויהי' גילוי שם הוי' ועלה יותר – תוי"א ואה"ת ר"פ ויצא. ועוד).

כולל - „מעדני מלך“ בעבודת ה', המשכת תענוג גם בסדר ושלמות העבודה דמלך רת „מוח לב כבד“¹¹⁰, מוח שליט על הלב¹¹¹, ואח"כ ה"ז נמשך בכבד (מקור הדם¹¹², „הדם הוא הנפש“¹¹³), כך שישנו שלימות ציור ומצב האדם - שגם בזה נפעלת תוספת ברכה, מהמשכת התענוג („מעדני מלך“).

ומתגלה שכאו"א מישראל הוא בן מלך¹¹⁴ (עד „מלך“ עצמו¹¹⁵) - בנו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, וכמ"ש¹¹⁶ „וכל בניך לימודי הוי"ו, שזה קאי על כאו"א מישראל (ושכלל ב„בניך“) - וכמבואר הענין ד„כל בניך גוי“ בדרושי חתונה דכ"ק מו"ח אדמו"ר¹¹⁷; ולהיותו „בן מלך“ ה"ה מקבל „מעדני מלך“ בשלימות, שלימות התענוג.

ויש להוסיף ולקשר זה עם המאמר הידוע של הבעש"ט¹¹⁸, שכאו"א מישראל יקר אצל הקב"ה כבן יחיד שנולד להורים זקנים לעת זקנותם - דלכאורה, אינו מובן המשל ד„הורים זקנים לעת זקנותם“ על הקב"ה, ובלשון חז"ל¹¹⁹: „מי איכא זיקנא קמי“?!

ויש לומר, ע"פ הידוע ד„זקן“ קשור

ישנו ה„אראנו“ ב„ויהי נועם ה' אלקינו עלינו“, עד באהקב"ה עצמו, רואים שהכל (בין טבע, בין נס) הוא „נפלאות“ („כוננהו“) של הקב"ה.

י. בשנת אראנו נפלאות גופא ה"ז מודגש עוד יותר בחודש ניסן, שמורה על „נסי נסים“¹⁰³, נסים אפילו בערך לנסים (ע"ד הנפלאות דלע"ל כנ"ל),

ובחודש ניסן עצמו - לאחרי שבת הגדול, „שנעשה בו נס גדול“¹⁰⁴ (גדלות בנס עצמו), וכבר אחרי עשירי בניסן (כשה„נס גדול“ קרה בפועל, בשבת לפני פסח עשירי בניסן¹⁰⁵),

ונמצאים כבר באור ל„עשתי עשר יום“¹⁰⁶ בחודש ניסן, ה„נשיא לבני אשר“¹⁰⁶, שענינו הוא - „והוא יתן מעדני מלך“¹⁰⁷: כאו"א מישראל מתברך - עוד ברגעים האחרונים של הגלות - ב„מעדני מלך“, ענין התענוג („ויהי נועם“), ו„מעדני מלך“¹⁰⁸ דוקא - שלימות התענוג¹⁰⁹, הן בגשמיות והן ברוחניות,

שגילוי זה חדר בהגשמיות דבנ"י, כמ"ש (משפטים כד, יא) „ויהיו את האלקים ויאכלו וישתו“, היינו שהגילוי דמעשה המרכבה נמשך בפנימיותם, עד שנעשה דם ובשר כבשרם (ראה תניא פ"ה).

הענין דמתן תורה נמשך בכל יום, „נותן התורה“ לשון הוה (שלי"ה כה, א. לקו"ת תזריע כג, א. מאמרי אדהאמ"צ שמות ח"א ע' קעה. וש"נ), היינו שהגילוי אלקות דמ"ת ישנו בכל יום, הן בימי החול והן ביום השבת - ראה לעיל בפנים ובפיערה 97.

(103) ראה ברכות נו, רע"א ובפרשי ותדא"ג מהרש"א שם.

(104) תוד"ה ואותו - שבת פז, א בשם מדרש (ראה דעת זקנים מבעה"ת בא יב, ג). טור ושו"ע אדה"ו או"ח ה'ל' פסח ר"ס תל.

(105) אלא שקבעו הנס ביום השבת - ראה נ"כ טושו"ע או"ח סת"ל. שו"ע אדה"ו שם ס"א.

(106) נשא ז, עב.

(107) ויהי מט, כ.

(108) ולהעיר ש„מלך“ בגימטריא צ'.

(109) ראה סה"ש תשמ"ז - ברכת י"א ניסן ס"א.

(110) ראה ניצוצי אורות וניצוצי זהר לח"ב קנג, א. וש"נ.

(111) חז"ג רכז, סע"א. וראה תניא פ"ב (יז, רע"א). פ"ז (כג, א). פ"ל (לה, ב). פנ"א (עא, סע"א).

(112) ראה ע"ח שער המוחין (ש"כ כ) פ"ה.

(113) פ' ראה יב, כג.

(114) „כל ישראל בני מלכים הם“ - שבת סז, א.

(115) „אתקריאו ישראל מלכים“ - תקו"ז בהקדמה (א, ריש ע"ב).

(116) ישע"י נד, יג.

(117) ד"ה וכל בניך לימודי ה' תרפ"ט (סה"מ קונטרסים ח"א טז, ב ואילך).

(118) כתר שם טוב הוספות סי' קלג.

(119) יבמות טז, ב.

ממדידה והגבלה, ובוזה גופא – מוסיפים יותר ויותר, "ילכו מחיל אל חיל"¹²⁹, שמבלי הבט על ההנהגה עד עתה באופן ד"גס", ו"ארים נסי", מורס לגבי הנהגתו הנסית הרגילה שלפנ"ז, ה"ה עולה מעלה מעלה באופן ד"גנפלאות" שבתורה (גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך"¹³⁰), עד "גנפלאות אראנו", ויתירה מזו – "אראנו נפלאות", שישנו לימוד התורה באופן של ראי'¹³¹, עד ראי' באלקות, בנותן התורה (והיו עיניך רואות את מוריך), וזה מביא את הגילוי ד"גנפלאות" בתורה.

ועי"ז מקבלים מדה כנגד מדה¹³² וכמה פעמים ככה מהקב"ה, ש"אראנו נפלאות" כפשוטו – הקב"ה עצמו מראה לו, באופן דמראה באצבעו ואומר זה: הנה יש לך את הנסים והנפלאות שאני, הקב"ה, נתתי לך, כמו "הורים וקנים" שנותנים ל"בן יחיד שנוולד לעת זקנותם", מבחי' עתיקא קדישא,

עד שהקב"ה עצמו נמצא בהתגלות, ובמה הוא "עסוק" כביכול (או בלי כביכול) – עם "אראנו", להראות לכאו"א מישראל, "גנפלאות", שגם מה שקרה עמו עד עתה הי' זה "גנפלאות", ועאכו"כ הנפלאות שבאים לאחר-מכן (אחרי ה"אראנו"),

ועד – הנפלאות בגאולה האמיתית והשלימה, ובאופן ד"אראנו", ולאחמ"כ – באים, "גנפלאות" נעלים יותר וכו' עד אין סוף.

עם (חכמה¹²⁰, עד עם) עתיק (יומין)¹²¹, כיון שעתיק הוא מלשון זקן (כמ"ש¹²² "ועתיק יומין יתיב גו"¹²³, פנימיות הכתר, עד עם פנימיות עתיק, עצמות התענוג (בחי' אחד עשר, חד ולא בחושבן)¹²⁴; וי"ל שהמשל הנ"ל (שיהודי הוא בן יחיד שנוולד להורים זקנים כו') מרמז איך שיהודי קשור עם בחי' זקן (עתיק) שלמעלה, שהוא דבר אחד עם עצמות ומהות¹²⁵ – ישראל וקוב"ה כולא חד¹²⁶. ולכן גם נמשך אליו (לבן המלך) "מעדני מלך"¹²⁷ – עצמות התענוג (עתיק).

ובפרט עי"ז שבנ"י הוסיפו בלימוד התורה בכלל, כולל ובמיוחד – לימוד פנימיות התורה, שעי"ז נעשה המשכת הגילוי ד"עצמות עתיק"¹²⁸ בבנ"י.

ובטח ימשיכו להוסיף בלימוד התורה ובפרט פנימיות התורה – וגם בקיום המצות בהידור – באופן שלמעלה

(120) כמאחז"ל (קידושין לב, ב), "זקן זה שקנה חכמה".

(121) ופנימיות אבא פנימיות עתיק (נסמן בקונטרס לימוד החסידות ע' 6) – ראה מקומות שבהערה 123. ד"ה ואברהם זקן תרנ"ד. ועוד.

(122) דניאל ז, ט (וראה במפרשים שם).

(123) ראה ד"ה ויעמוד העם תרנ"ה (ע' קצ ואילך). המשך תער"ב ח"ג ע' אישס ואילך. וראה המשך תרס"ו ע' רלד"ה. ועוד. ובד"ה ויעמוד שם: זקנתי הוא בחי' עתיק, דעתיק הוא ל' זקנה . . וענין הזקנה למעלה הלא ארו"ל ומי איכא זקנה קמי' קוב"ה להיות שאינו בגדר זמן וממילא אינו שייך שם ענין הזקנה. אלא הכוונה דזקנה מורה על הקדמות, והיינו ולהיות שבחי' עתיק כו'.

(124) המשך תרס"ו שם.

(125) ומרומז גם בהלשון "בן יחיד", בחי' אחד עשר, חד ולא בחושבן (ראה הערה 28).

(126) ראה חז"ג עג, א.

(127) ולהעיר גם שפנימיות עתיק הוא מלכות דא"ס (המשך תרס"ו שם).

(128) כ"ה בהמשך תרס"ו שם.

(129) לשון הכתוב – תהלים פד, ה.
 (130) תהלים קיט, יח. וראה שער האמונה פ"ס.
 (131) ראה לקו"ת צו יו, ב: "וזהו פי' אראנו נפלאות, אראנו דייקא בבחי' ראי' ממש . . שהשגתו (דהאריז"ל) הי' בבחי' ראי' כו". וראה גם שער האמונה שם.
 (132) ראה סוטה ה, ב, ט, ב. וש"נ. ותוספתא סוטה רפ"ד. מדרש לקח טוב שמות ג, ו. ועוד.

ונפעל (בדוגמת (אבל בעלי' ובהוספה לגבי) כפי שהי' בעת השראת השכינה במשכן), וירא כל העם וירונו ויפלו על פניהם" 141 - גילוי אלקות באופן של ראי', עד שזה מוציא מהם רינה¹⁴², וגילוי כזה שגבוה יותר מפנימיות (עד ש, ויפלו על פניהם").

ויהי רצון, שעוד במעשינו ועבודתנו האחרונים ברגעים האחרונים של הגלות תהי' השראת השכינה „במעשה ידיכם“, כולל בשליחות לצדקה שיתנו עתה,

ומהכפל „תפלה למשה איש האלקים“, ישנו הכח לפעול את הכפל ד, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו“, במעשינו ועבודתנו עתה,

וישנו גם משה ואהרן עמהם - בחי' משה (ואהרן - מז' רועי ישראל¹⁴³), שבכל א' מישראל, אנשים נשים וטף,

ותיכף ומיד ממש - הקיצו ורננו¹⁴² שוכני עפר" 144, ומשה ואהרן עמהם בפשטות, נשמות בגופים, יחד עם כל בני,

ותיכף ומיד ממש - „ומעשה ידינו כוננהו“ ב, „מקדש אדני' כוננו ידיך“.

[כ"ק אדמור' שליט"א נתן לכאו"א מהנוכחים שיחיו שטר של דולר, לתנו (או חילופו) לצדקה].

יא. בכל זה ניתוסף עי"ז שנסיים עתה (כרגיל) בעשיית כאו"א מהנוכחים כאן (ועל ידם - את כלל ישראל) לשליח מצוה במצות הצדקה (ששקולה כנגד כל המצוות¹³³), וכמדובר לעיל¹³⁴ שעי"ז שכאו"א מישראל כשלוחו של הקב"ה, ינצל את עשר כחותיו בשלימות במילוי שליחותו - מביא הוא (שליח בצירוף עשר בגימטריא) משיח, ונוסף על „גימטריא“ (שהוא בהעלם¹³⁵), בגילוי חמש, בראי' חושית,

ותיכף ומיד ממש מוציא משיח את כלל ישראל מהגלות, „בנערינו ובזקנינו גו' בכנינו ובבנותינו“¹³⁶, בגאולה האמיתית והשלימה, והולכים לארץ הקודש, לירושלים עיר הקודש, להר הקודש, לבית המקדש השלישי, „מקדש אד' כוננו ידיך“¹³⁷,

ששם ישנם בתכלית השלימות כל הברכות ד, תפלה למשה איש האלקים. . ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו" - כברכת משה (ואהרן) בנוגע להשראת השכינה במשכן, „ויברכו את העם“, „ויהי נועם ה' אלקינו עלינו, יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם“¹³⁸ - שהשלימות ד, תשרה שכינה במעשה ידיכם תהי' בבית המקדש השלישי¹³⁹, „וכשיבנה - משה ואהרן יהא עמנו“¹⁴⁰,

(133) ב"ב ט, א. וראה תניא פ"ז (מז, ב).

(134) סעיף ת.

(135) וראה שעהייה"א פ"א.

(136) כמ"ש ביצי"מ ו, „כימי צאתך מארמ"צ

אראנו נפלאות" - בא י, ט.

(137) בשלח טו, יז ובפרש"י.

(138) פרשתנו ט, כג ובפרש"י.

(139) ראה גם מכתב י"א ניסן שז. (סה"ש תנש"א ח"ב ע' 693.) וש"נ.

(140) תור"ה אחד - פסחים קיד, ב. וראה יומא ה, ב.

(141) פרשתנו ש, כד.

(142) להעיר דרנה הוא בפה (זח"ג ח, ב. ושם

- ביחס לשמחה שלכל) - ראה לעיל ס"ז*.

(143) ז"ח בסופו (תיקונים קד, א). תו"א לב, ב.

לקו"ת בהעלותך כט, ג. וראה לקו"ש ח"ב ע' 643.

(144) ישעי' כו, יט.

(* וראה לקו"ת שבהערה 65: ועיין בזח"א ויצא (קמח, ב) בענין ההפרש בין שיר הלוי לבחי' וחסידי' ירננו דכהנים שהיא בחי' עלינה יותר. ועד"ז יובן מעלת בחי' שיר על בחי' מזמור.

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

לרגל יום הבהיר י"א ניסן - מאה ועשרים שנה

יה"ר שיראה רוב נחת מבניו תלמידי התמימים,

ומשלוחיו, חסידיו ומקושריו, וכלל ישראל

ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו

וישמיענו תורה חדשה מפיו

בגאולה האמיתית והשלימה

תיכף ומי"ד ממ"ש!

יחי אדוננו מורנו ורבינו

מלך המשיח לעולם ועד

”.. וכמודגש גם בהכתרת המלך - שהעם

מכריזים **”יחי המלך”**

.. גם אנשי הדור פועלים הוספה בענין החיים

אצל **נשיא הדור**, כאמור לעיל בענין ההכרזה

”יחי המלך”.

ובאותיות פשוטות:

לאחרי שישנה השלימות ד”חיים” שנה

לנשיאותו (פעולתו ועבודתו) דנשיא דורנו - צ”ל

הוספה עיקרית בענין החיים (גם) ע”י פעולת

העם שמכריזים **”יחי המלך”**

.. ויש להוסיף שאצל מלך המשיח מודגשת

יותר שייכותו לכאו”א מישראל .. לכן, בכחו

ויכלתו דכאו”א מישראל לפעול הענין ד”יחי

המלך”

(משיחת ב’ ניסן ה’תשמ”ח - מוגה)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד